

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
P S 0 8 4 G	2 0 0 3	2 0 1 8 - 0 4 - 2 0
Kursnamn	Psykologi GR (C), Klinisk psykologi för psykologprogrammet	
Provnamn	Tentamen	
Ort	Östersund	
Termin	V18	
Ämne	Psykologi	

Omtentamen

Psykologi GR (C), Klinisk Psykologi 12hp PS084G

Fredagen den 20:e april 2018

Hej!

Den här tentamen syftar till att testa dina kunskaper i klinisk psykologi. Du kommer att få beskriva evidensläget rörande psykologisk behandling, beskriva vedertagna behandlingsmetoder, reflektera kring presenterade fall utifrån bedömning och behandling av dessa samt redogöra för faktorer relaterade till evidens. Lycka till!

/Johanna

1. Inom den **psykodynamiska skolans historia och inom KBT** pratar man om att utvecklingen av respektive psykoterapeutiska skola har skett i olika vågor.
 - a) Beskriv kortfattat de fem vågorna inom psykodynamisk terapi, vad karaktäriserade respektive våg? (5p)
 - b) Beskriv de tre vågorna inom KBT, vad karaktäriserade respektive våg (3 p)

2. Du träffar Jesper för första gången. Jesper är 22 år och arbetar som säljare. Han har sökt till mottagningen, för att han inte klarar av att köra bil. Jesper har haft körkort sedan 18-årsåldern, men i samband med att hans bror var med om en bilolycka för ett år sedan (Jesper var inte med i bilen) har han fått allt svårare att köra bil. Jesper beskriver stor **rädsla inför att han ska tappa kontrollen** och orsaka en olycka. Han blir starkt upptagen av tankarna på vad som skulle kunna hända när han kör och använder en mängd strategier för att försöka förhindra att det händer. Ibland gör det att han ställer in resor eller kommer för sent och problemet tar allt mer tid i anspråk.
 - a) Hur bedömer du ifall Jespers svårigheter handlar om **panikångest eller tvångssyndrom**? Beskriv vilka frågor du ställer, vad de syftar till och på vilket sätt svaret hjälper dig att differentiera mellan de två tillstånden(4p)
 - b) Baserat på aktuellt evidensläge, vad skulle vara en central del i behandlingen med Jesper om han har **tvångssyndrom**? Beskriv upplägg och innehåll i behandlingen (4p)

3. Du träffar en patient som diagnostiserats med **posttraumatiskt stressyndrom**. Enligt aktuellt evidensläge kan du välja mellan två olika typer av behandlingar.
 - a) Redogör för dessa (huvudsakligt behandlingsinnehåll). (4p)
 - b) Beskriv vad man utifrån emotionell bearbetningsteori betraktar som vidmakthållande faktorer (2p)

4. Vilket/vilka av följande påståenden stämmer för behandling av **social fobi** (4p)
- a) Det övergripande syftet med behandlingen är att eliminera symtom på oro/rädsla i sociala situationer
 - b) En del i behandlingssekvensen går ut på att skifta uppmärksamhetsfokus från själv till andra
 - c) Säkerhetsbeteenden lärs ut och syftar till att patienten ska minska sin rädsla för sociala situationer och återfå kontrollen
 - d) Acceptans av osäkerhet/ovisshet och acceptans av symtom är en riskfaktor för att fastna i en passiv sjukroll
5. I arbetet med **psykisk ohälsa möts ofta flera perspektiv** rörande olika tillstånd uppkomst, utveckling och behandling.
- a) Hur skiljer sig det psykiatriska perspektivet från den kliniska psykologin när det gäller att beskriva olika sjukdomstillstånd? (2hp)
 - b) Ett typiskt exempel på en psykologisk modell är Clarks modell för vilken ligger till grund för kognitiv beteendeterapi vid sådana problem. Redogör översiktligt för modellen genom att rita och beskriva den (4p)
6. Vilket/vilka av nedanstående stämmer vid psykologisk behandling (KBT) vid **Missbruk**? (4p)
- a) Syftet med behandlingen handlar om att klienten ska uppnå helnykterhet
 - b) Inom färdighetsträning arbetar man med hur patienten ska förhålla sig till drickande, snarare än att lära ut att helt undvika "drickande-situationer"
 - c) Patienter som strävar mot att bli helnykterister har bättre förutsättningar i behandling
 - d) Att utveckla nya sociala kontakter och andra intressen kan vara en central del i färdighetsträningen
7. Utifrån schematerapi och beteendeterapi skulle vi kunna förstå uppkomst och **vidmakthållande av depressiva problem** hos en person utifrån olika perspektiv. Redogör för skillnader mellan dessa båda terapeutiska skolbildningar när det gäller synen på ett sådant tillstånd samt vad som skulle bedömas som mest centralt i behandling av en depressiv episod inom respektive skola. (4p)

8. Inom psykologisk behandlingsforskning undersöker vi vilka faktorer som kan hjälpa oss att förstå en interventions effekt på klientens problem. Ofta pratar man om **specifika och icke-specifika faktorer** (s.k. 'common factors')
- Ge exempel på och beskriv kortfattat 3 olika specifika samt 3 olika icke-specifika faktorer (6p)
9. **Metaanalys** är ett användbart verktyg för att kartlägga och utvärdera den sammanlagda effekten av olika typer av behandlingar vid ett eller flera tillstånd.
- Vilka styrkor har metaanalysen jämfört med enskilda behandlingsstudier? (3p)
 - Vilka svagheter/risker finns med att enbart utgå från metaanalyser för att förstå en behandlings värde? (3p)
10. Du träffar en tjej på 15 år med en diagnostiserad **ätstörning** av typen bulimia nervosa.
- Vilken typ av behandling rekommenderar du? (2p)
 - Vilka är de centrala delarna i den modell som ligger till grund för den behandlingsform som du rekommenderar? (4p)
11. Det finns olika sätt att **etablera evidens**. En grupp forskare vill undersöka en psykologisk behandlings effekt vid generaliserad ångest hos unga vuxna. Deras val av metod och design för studien beror på flera faktorer. När kan det vara lämpligt att genomföra respektive studier som nämns här nedan? Beskriv kortfattat vilka typer av frågor som respektive studie lämpar sig att besvara samt vilka fördelar respektive nackdelar som varje typ kan innebära (9p)
- Randomiserad kontrollerad studie (RCT)
 - Fallstudie
 - Single-case experimentell design (N=1)